

Теклоныгъэм имаш егъашли къосэцтэп

Жъоныгъуакэм и 9-р — Теклоныгъэшхом и Маф. Хэгъэгу зэошхом ильехъан советскэ народымрэ ащ и Улэшыгъэ Къуачлэхэмрэ фашист техаклохэр зэхакъутэхи, Теклоныгъэр къызыдахыгъэр ильес 74-рэ зэрэхуугъэр Адыгэ Республикаэм игъэкотыгъэу щагъэмэфэкыгъ.

... Заохэм ахэлжьагъэхэм язэхэт саугъэтхэу Мыекууапэ итемир лъэнэйкокэ щагъэуцу-гъэхэм сыйдигүү цыфыбэ якъулэ, къэгъагъэхэр акъаралхъэх. Жъоныгъуакэм и 9-м мыш щызэулагъэхэм тахэлтэш, гупшисэу тагъешырэм тигъэрхьатырэп. Хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъэхэр, заом ыкыбы щызэхэу Теклоныгъэм и Мафэ къэзигъэблэгъагъэхэр, юфшапхэхэмрэ еджапхэхэмрэ ялыклохэр нэпльэгүүм итих.

Республикэм и Лышхъээ Къумпыл Мурат, Адыгейим и Парламент и Тхаматэу Владимири Нарожнэр, федеральне инспектор шъхьаи Сергей Дрокинир, республикэм и Примьер-министрэу Александр Наролинир, Къэралыгъо Думэм идепутатэу Хъасанэкъо Мурат, ухумэнэмкэ УФ-м и Министерствэ икутамэ икуулыкъуу-

шлэхэу Юрий Щепинир, Александр Дорофеевир, республикэм иветеранхэм я Совет итхаматэу Къуаджэ Асплан, Адыгейим инахыжъхэм я Совет хэтхэу Гъукэл Нурбий, Дзыбэ Ким, Правительствэмрэ Парламентырэ якуулыкъушлэхэр, общественэ движенихэм ялыклохэр, динир зылэжыхэрэр, мамыр псеукээм игъэпытэн хэлажъэхэрэр зэлүклагъях.

Пчэгум ит цыфхэр нэм фэллыхэрэп, шэе пчъагъе мэхъух. Лышхъужь орэдхэр щызэхэтэхых. Адыгейим щапуугъэ нэбгырэ мин 80 Хэгъэгу зэошхом хэлэжьагъ, мин 33-рэ зэо машом хэкъодагь, сэкъантныгъэ хэзыхыгъэр мацэ.

Зэхахьем хэлажъэхэрэр Хэгъэгу зэошхом хэкъодагъэхэм зы та��икэ афшыгъуагъях. Къэгъэгъэ блэрхэр, псэ зыгыт къэгъагъэхэр егъэшлэрэ

машор зыщыблэрэ саугъэтэм ылашхъэ къэралхъагъэх.

Такъикь 60 фэдизирэ клогъэ зэхахьем щигтлэгъуугъэр гум егъашли икъыжыщтэп. Хабзэм икъулыкъушлэхэм ауж итыхэу егъэшлэрэ машом къэягъэхэр къэрэзылхъагъэхэм заом хэкъодагъэхэм, мамыр щылакээр къытфэзыухумагъэхэм шъхьащэ афашыгъ. Ны-тихэм, нэнэжж-тэтэжхэм къелэцыкъухэр ягъусэхэу къэгъагъэхэр зэрэгтэлъыщтыгъэр зымыуасэ щылэп.

Урамым къырыкъуагъэх

Правительствэм и Унэ ылашхъэ щигогъэ зэхахьэр лэхъухэр зэзыпхыре юфхъабзэ-

хэм ахэтэлъытэ. Хэгъэгу зэошхом иветеранхэр гъогубгүм щытых. Мыекъопэ гарнizonын идзэкъолхэр, УФСИН-м, МЧС-м якуулыкъушлэхэр, къелэджа-клохэм ядзэкъолт купхэр зэхэтих. Мыекъопэ гарнizonын ипащэ ишшэрэлхэр зыгъэцкэлэрэ офицерэу Николай Деменюк ти Лышхъэу Къумпыл Мурат къыриуагъ зэхахьем хэлажъэхэрэр зэхэтхэу урамым къырыкъонхэм зэрэфхъязырхэр.

— Тичынпэгъухэм Хэгъэгу зэошхом лышхъужынгъэу щызэрахъагъэм тырэгушхо. Шъхьащэ афэтэшы, тиветеранхэм тафэрэз Теклоныгъэм пае, Родинэм ишхъафитныгъэ къызыраухумагъэм фэш. Тэ

(Икъеух я 2-рэ нэклуб. ит).

Теклоныгъэм имашло егъашхи къосэштэп

(Икзух).

тишьэриль шъхбаэр тапэкли мамырныгъэр, зэгурыоныгъэр тичигу гупс кыыштыухуумэнхэр. Адыгейр наху дахеу щынэним тыфлэжэйнэр, лыхуухжэхэм къытагъэлъегъугъэ гъогум зэрифшъушаушау тырыклоныр ары, — къыуагъ Къумыл Мурат.

Мэфэкыр лъагъэкъуат

Адыгэ Республикаем шэжь юфыгъоу «Егъашэрэ полкыр» зыфиоу щыкъуагъэм нэбгырэ мин 52-м нахьыбэ хэлжьагъ. Мьеクъупэ щыреклокыгъэ юфыгъом нэбгырэ мин 35-рэ фэдиз щызэукаль. Урамхэу Краснооктябрьскэм, Пушкинимыцэ щытым къарыклохи, зыгъэпсэфыпэ паркым къыдэхъагъэх.

Хэгъэгу зэошхом хэлжьагъэхэм ясурэтхэр айгыыхэу ялахьылхэр урамхэм арыкъуагъэх. Теклоныгъэм ибыракъ угбугъугъэу метрэ 30 икъихъагъ. Быракъ плъижъыр Мьеクъупэ иурам шъхбаэр щызыхыхэх-

рэм лъесрыкъуапэ тетхэр іэгу афитеох. Республикаем и Лышихъэу Къумыл Мурат ятэжъеу Хамидэ исурэт ыыгъеу урамым къырыкъуагъ.

Юфхъабзэм къуачэ къыхэзильхъэрэл лъэпкэ зэфшъхваффхэр зэхэхтэхэ мэфэкыим зэрхэлажъехэрэл ары. Ны-тихэм ягъусэх къэлэцыкъуахэм дзэклол шъушащхэр ашыгъых. Адыгэ Республикаем гимназиим икъэлэджахъохэри зэкъужъеу фэпэхэх, зэхэхтэхэ зэхахъэм хэлажъэх.

Урсылем, Адыгейим искусствэхэмкэ язаслуженэ юфышэшхоу Сулейманов Юныс, Адыгэ Республикаем инароднэ артистхэу Исп Аслылан, Сихъу Станислав ялахьылхэм ясурэтхэр алыгъых.

— Сяни, сяти заом ыкъыб щылэжъагъэх, — къеуатэ Сулейманов Юныс. — Теклонгъэм фэгъэхъыгъэ къэбар гъешэгъонхэм тащагъэгъуа зэштэгъ.

— Хэгъэгу зэошхом хэлжьагъэхэе Болэкъохэу Пакъэ, Хварунэ, Сахыидэ, Сэлмэн, Къазый, Мусэ, тинисэ ятэу Къушхъэ Амэрбий ясурэтхэр тыв-

гъых, — тизэдэгүшүэлэгъу лъегъэклиятэ юфшэним иветранэр, республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» игъэцэклэх купхэтэу Болэкъо Аслылан. — Ти-лахъылхэм якъэлэцыкъухэри тиғысэх. Заом имашло не-ни мыучыныгъеу сэлэлтиэ.

Къэсэбэжь Нэфсэти ила-

хылхэр игъусэх. Сурэтхэу алыгъхэм тақэупчэш, хууѓэшлагъэхэр нахь куу зэдгэшлэнхэу мурадхэр зэдэтэшых.

Пщэрхъаплэхэр, орэдхэр

Дзэклол пщэрхъаплэм нэбгыришэ пчагъэ щызэукаль. Дзэклол пластэр зыгу римыхыгъе цыф түүкъягъэп. Студентхэм зэхэшэн юфыгъохэр дэгэйн агацэклагъэх. Пщэрхъаплэхэр къэбзэлэх.

Хэгъэгу зэошхом ильэхъан дзэклолхэм къаощтыгъэхэ орэдхэр паркым щыжынчыгъэх. Оркестрэм произведениеу кыригъаохэрэм адежыуугъэх. Къэлэцыкъуансамблэхэм орэдхэр къыщауагъэх, къэшшуагъэх.

Пчыхъэм сыхъатыр 7-м аублэгъэ концертын дунаим щыцэрилохэм ансамблэхэу «Налмэсир», «Ислъамыер», «Мьеукъуа-

пэ инэфыльэхэр», эстрадэ күпэу «Ошутенэр», ансамблэхэу «Синдикэр», «Майкопчанкар», «Кубаночкар», «Ащэмэзыр», орэдьиохэу Дзыбэ Мыхамэт, Кушэкъо Симэ, Сихъу Тамерлан, фэшъяфхэри хэлжьагъэх.

Пчыхъэм сыхъатыр 10 зэхъум, мамыр огур мэшюустхохэм къагъэнэфыг. Зэхэцахъохэм афэрэзэхэу іэгу афитеохээзэ пчыхъэр хэкъотагъэу цыфхэр зэбгырыкъыжыгъэх.

Орэдым зэрэхэлэйн, сыда хэгъэгур къызыщжъэрэ? Жъоныгъуакэм и 9-м мэфэкэ зэхахъэхэм ахэлжьагъэхэм джэулэу къатыжыщыр щы-Іэныгъэм къыхэхыгъэу щыт. Уичыгу, уихэгъэгу зэрэбгъэльяпэхэрэ мэфэкэ зэхахъэхэм къахэшы, гукэ къыуало: «Теклоныгъэм имашло егъашитичыгу щыкъосэштэп».

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Адыгэ Республика́м и Лышъхъэ иунашьу

Рэзэнгъэ тхыль ятыгъэнэм фэгъэхъыг

Тыкъэзыуцухъэрэ дунаим икъеухъумэн, а лъэнкъомкэ юфхъабзэхэм язешохын чанэу зэрэхэлжъэхэрэм апае федеральнэ къэралыгъю бюджет учреждениеу «Х. Г. Шапошниковым ыцэкэ щыт Кавказ къэралыгъю чыопс биосфернэ заповедникир» зыфиорэм щылажъэхэрэм рэзэнгъэ тхыль ятыгъэнэу:

1) Артемьев Владимир Николай ыкъом – Темир чыпілэ лесничествэм тыкъэзыуцухъэрэ дунаим икъеухъумэнкэ икъэралыгъю инспектор;

2) Жигулин Александр Александр ыкъом – зеконнымкэ Гъозэрыпльэ отделым эколого-къэбар юфхэмкэ ишац;

3) Жигулина Валентинэ Алексей ыпхъум – тыкъэзыуцухъэрэ дунаим икъеухъумэн епхыгъю юфхъабзэхэмкэ отделым иэкскурсовод;

4) Коскова Викторие Юрий ыпхъум – тыкъэзыуцухъэрэ дунаим икъеухъумэн епхыгъю юфхъабзэхэмкэ методист;

5) Лапицкий Андрей Василий ыкъом – Темир

чыпілэ лесничествэм тыкъэзыуцухъэрэ дунаим икъеухъумэнкэ икъэралыгъю инспектор;

6) Федунова Татьянэ Виктор ыпхъум – тыкъэзыуцухъэрэ дунаим икъеухъумэн епхыгъю юфхъабзэхэмкэ отделым иэкскурсовод.

**Адыгэ Республика́м и Лышъхъэу
Къумпыйл Мурат**

къ. Мыекъуапэ,
жъоныгъуакім и 6, 2019-рэ ильэс
N 119

АР-м и Парламент

Ветеранхэм афэгушуагъэх

АР-м и Къэралыгъю Совет – Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэмрэ ащ игуадзэу Шъэо Аскэррэ зэряхабзэу Теклоныгъэм и Мафэ ипэгъокіэу Хэгъэгу зэошхом иветеранэу Мыеекъуапэ дэсхэм ашыщхэм адэжь щылагъэх.

Пстэумэ апеу зихъялагъэхэ Тэу Мухъамэд ильэс 17 ыныбжыгъягъэхэм яотряд зыхахъем. Ар Кавказ шъяфаит зышыжъягъэхэм ашыц, нэужым зэуаплэм лутыгъ, къалэу Прагэ нэсигъээ заор аухыгъ. Лыбланаагъээ зэрихъялагъэр наградэ зэфэшхъяфыбэхэмкэ къыхагъэшыгъ. Джаш фэдэу ар Японилем щыкъогъэ заоми хэлэжъагъ. Улэгэ хылын эзүйтум ашытешагъэ хъугъэхэм апъ къыкъыкіэ сэкъатныгъэ илэу къыгъэзэжъагъ. Аш пае къэмынэу зэо ужым Адыгэир зыпкэ игъеуцожыгъэйнэм, хэхъоныгъэхэр егъешыгъэнхэм илахь мымакэу хильхъагъ.

Аш ыуух Парламентэм и Тхъаматээрэ ащ игуадзэрэ Хэгъэту зэошхом иветеранэу Владимир Малеевым дэжь щылагъэх. Ар, ильэс 95-рэ ыныбжь нахь мышэми, джыри чанэу хъакъэхэм къапэгъокыгъ, зэо ильэсхэр дэгъоу къешэжъых. Я 10-рэ классым исыгъ заор къызежъэм, еджэлээ ужым къэльзэули къогъагъэхэм ашыщыгъ. Германием икъалэу Росток нэсигъээ заор аухыгъ.

Джаш фэдэу мы мафэм Владимир Нарожнэмрэ Шъэо Аскэррэ ветеранхэу Тыкъо Батчэрыер Николай Акопянэр адэжь щылагъэх. Тыкъо Батчэрые Хэгъэту зэошхом иветеранхэм анахъыкіэу къытхэнэжъягъэхэм ашыц, ильэс 92-рэ ыныбжьыр. 1943-рэ ильэсир ары зэуаплэм зыгъухэгъагъэр,

я 25-рэ шхончэо дээм ислайперштыгъ.

Парламентым ишац ёршигээр Теклоныгъэм и Мафэкэ ветеранхэм афэгушуагъэх, шүхъафтынэу афагъэхъязыгъэхэр аратыжыгъэх, нэбгыре пэпчъ гущыэ фабэхэмкэ фэльэуагъэх. Хэгъэту зэошхом иветеранэу къытхэнэжъыгъэр зэрэмакээр, ахэр дгъэлэпшэнхэр, дгъэшонхэр, тинаэ атдгъэтэйнэр пстэуми типшээрьлэ шүхъаэу зэрэштийр ахэм къыхагъэшыгъ.

– Ветеранхэм, тинахъяжъхэм іэпшэгъу ятыгъэнэм, псууциэ амалэу яэр нахьшыу шыгъынэм республикэм ишац лъэшэу ынаэ тет, – къыуагъ Владимир Нарожнэм. – Аш фытегъэпсхэгъэхээ хэбзэгъэуцугъэу тикъэралыгъю ыкъи республикэм щаштагъэр макэл. Ахэр ветеранхэм, ахэм яшхъэгъусэу шыузабэу къэнагъэхэм, сэкъатныгъэ заом хэхъоныгъэхэм фэгъэктэнхэр ялэнхэм, ящиагъээр ягъэгъотыгъэнэм фэлорышэх.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Депутатэу Хъасанэкъо Мурат зэлукэгъу адыриагъ

Урысые Федерациим и Федеральнэ Зэлукэ и Къэралыгъю Думэ идепутатэу Хъасанэкъо Мурат Адыгэ Республика́м къэлэцыкүм ифынтыгъэхэмкэ и Уполномоченнеу Александр Ивашинымрэ муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыеекъуапэ» иадминистрацие къэлэцыкүм ибхэм ыкъи зянэ-зятэхэр зышхъарымытхъэм яоффхэмкэ и Гъэлорышланлэ ишац ю Максим Галушкинымрэ джырэблагъэ зэлукэгъу адыриагъ.

— Непэрэ зэлукэгъумкэ гухэлэутиэр Адыгэ Республика́м щыпсэурэ къэлэцыкүхэм языгъэсфыгъю уахьтэ изэхэшэнкэ яоффхэм ызитет тыкъэзыуцуныары. А яоффыгъю мэхъянэншо илэу щыт, сыда пломэ къэлэцыкүхэм япсауныгъэ изитет ары яоффыр зыфэкъожыгъэр. Урысые Федерациим и Президентэу Владимир Путинир 2018 — 2027-рэ ильэсхэр къэлэцыкүхэм якъэхъумэн епхыгъю ильэсхэр зэрагъэнафэрэмкэ Указым ылапэ къидэжыгъ. Сэ сзызэреплъырэмкэ, Президентым къытъэуцугъэ шырьэрльхэр зэкэми тываагъусэу, хабзэм икъутэмэ постэуми акъуачэ зэхэльзэу зэшлэхгээ зэрэхъущхэм тинаэ тедгъэтэн фое, — ипсалэ къынхъигъэшыгъ Хъасанэкъо Мурат.

Зэлукэгъум ильэхъан Александр Ивашинымрэ Максим Галушкинымрэ къызэралуягъэмкэ, республикэм щыпсэурэ къэлэцыкүхэм языгъэсфыгъю уахьтэ изэхэшэнкэ ны-тыхэр

зэрэшызэшуахыхэрэр пстэуми апеу зэпхыгъэр Адыгэ Республика́м и Лышъхъэу Къумпыйл Мурат а хэбзэгъэуцугъэм зигуу гъу къышырэ юфхъабзэхэм язешохын ренэу ынаэ зэрэтийргъэтэйрэр, аш фэдэ фэшэхэр зыгъэцкээрэ организациехэм ежь ышыхъэхэм ренэу зэрахахъэрэр ары, — къыкъигъэтхъыгъ депутатым. Зэлукэгъур зэгурьоныгъэ ахельзэу, шуагъэ къытэу къуагъэ, къэлэцыкүхэм янэ-тэхэмрэхэх мэхъянэншо зилэ социалын язешохынкэ зэкэми яамалрэ акъуачээрэ зэдьрахьыллэн зэрэфаэр къыхагъэшыгъ.

Къандор

Анзор.

Урысые Федерациим и Федеральнэ Зэлукэ и Къэралыгъю Думэ идепутат илэпшэгъу

Адыгэ Республика́м и Лышъхъэу Къумпыйл Мурат лъэшэу гухэлээ щыгъу милицием игенерал-лейтенантэу отставкэм щыгъэх, Пшызэ шыольыр яоффынэмкэ и Лышъхъужъеу, Адыгэим изаслуженне юристэу Сапрунов Александр Георгий ыкъом идунай зэрихъожыгъэр ыкъи аш игупсэхэмрэ илахьшырхэмрэ афэтихъаусых.

Сапрунов Александр Георгий ыкъор Адыгэ Республика́м къэлэцкэ Джэдээ районым къытхъягъу. Аш щыгъэхээ гъогу шыагъо къыкъу, Краснодар, Ставрополь крайхэм я ГУВД-м пашэнгъэ адызэрихъагъ, Урысые и Къыблэ ишьольырхэм яхбзэхъумэх къулыкъухэм язэдэлжээнигъэ игъэптийн илахьшыуши хишыгъяагъ.

Александр Сапруновыр научнэ, общественнэ яоффхэм чанэу апълыгъ, Адыгэимрэ Пшызэ шыольырхэм язэгъу-нэгъушуши зэфыщыткэхэм язэптийнкэ, яхгъэгъу шуалъэгъю ныбжыкъихэр плюзэнхэмкэ бэ ышлагъ.

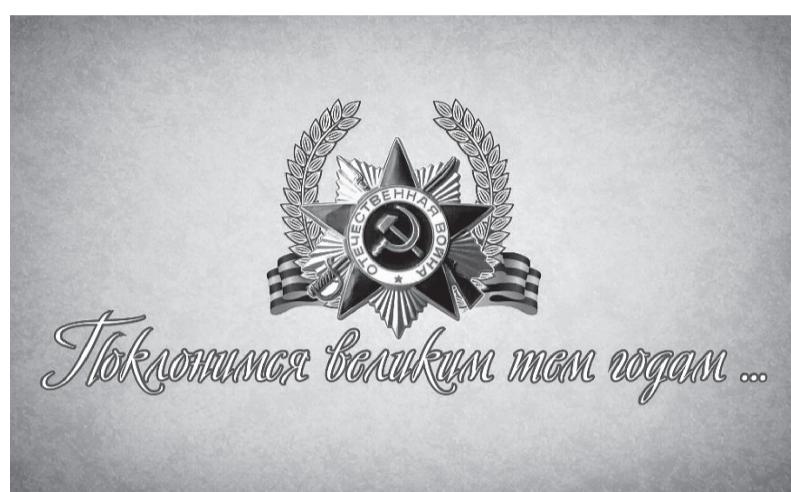
Патриотическэ Йофтхъабз

Зыщызэогъэхэ чыпIэхэр къапльыхъагъэх

«А ильэсышохэм шхъашэ афэтэжкугъэш!» зыфиорэ патриотическэ йофтхъабзэу мэлылъфэгъум иапэрэ мафэхэм Адыгеим икъушхъэхэм ашыкIуагъэр Теклоныгъэм и Мафэу хэдгэунэфыкIыгъэм фэгъэхьыгъагь.

Адыгэ Республикаем гъесэньтээмэр наукаем яофышэхэм япрофсоюзне организации, Кавказ къералыгъо биосфернэ заповедникым ипащхэр, Урсыны Федорацием ошлэдэмышэ йофтхэмкэ и Гупчэ и Кыблэ шьольыр льыхъон-къэгъэнэжьгэйн Ioftxamkэ иотделэу Адыгеим щилэр, нэмийкIхэри ашкэцакло фэхъугъэх.

Йофтхъабзэм хэлэжагъэх Адыгеим, Къалмыкын, Ростов хэкум, Къэбэртэе-Бэлькъарын яапшээрэ еджапIэхэм япрофсоюзхэм ялъыклохэу нэбгыри 100 фэдиз хүщтгэхэхэр. Ахэр километрэ 12 зикыхъэгъэ күшхъэ маршрутэу Гъозэрыпльэ күшхъэзэпрыкыпIэм удэзыщаэрэм ращагъэх. Хэгъэгү зэошхом ильэхъан советскэ зэолIхэмрэ нэмийц техаклохэмрэ зыщызэптиуцужыгъэхэ чыпIэхэр къарагээлэгъутгъэх. ЗэпрыкыпIэм «Лыгъэм исихъат» щыкIуагь, Адыгеим искусствахэмкэ иколледж истудентхэм флемшмобэу «Тятэхъэм орд

къадэтэжкугъяу» зыфиорэр зыщызэрахьэгъэ күшхъэ зэпрыкыпIэм къыщызэукиэштых. Тичигу къезыхумагъэхэр ахэм агу къизэргэгъэжькыжьиштх, яшэж зэрамыгъэкосыщтыр Адыгэ Республикаем гъесэнгъэм иофтшэхэм япрофсоюзне организации ипащэу Хъаткъо Алый къыуагь.

Къэклоштхэ ильэсхеми Теклоныгъэм и Мафэ ипэгъокIэу тихэгъэту шу зыльэгъухэрэ ныбжыкIэхэр зэолIхэм лыгъэ-

шо зыщызэрахьэгъэ күшхъэ зэпрыкыпIэм къыщызэукиэштых. Тичигу къезыхумагъэхэр ахэм агу къизэргэгъэжькыжьиштх, яшэж зэрамыгъэкосыщтыр Адыгэ Республикаем гъесэнгъэм иофтшэхэм япрофсоюзне организации ипащэу Хъаткъо Алый къыуагь.

(Тикорр.).

ЙофтшапIэхэм аIуагъэхъагъэхэр

АР-м цыифхэм йофтшэн ягъэгъо-тигъэнимкэ икъералыгъо къулыкъу и ГъэйорышапIэ ипащэу Галина Цыганковам Адыгэ Республикаем иминистрэхэм я Кабинет изэхэсигъо къышиуагь икъигэ ильэхэу зымышшэхэу регистрацэе ашыгъэхэм япчагъэ процент 0,8-рэ зэрэхъурэр. ГъэйорышапIэм ишуагъэкэ йофтшэн къызфагъотыгъэ чыфхэм япчагъэ мини 3,7-рэ хууль.

Къералыгъо программэу «Содействие занятости населения» зыфиорэр тегущызэхээз Республикаем щыпсэухэрэм ашыщэу нэбгыри мини 6,3-мэ сэнэхьат зэфешхъафхэр зэраагэгъотыгъэхэр къауагь. Нэбгыре 73-мэ ежь яунэгъо юкыи яунэе йофтшэн къызэуахынхэ альэ-кыгъ.

Премьер-министрэу А. Наролиним сэнэхьатыкэ зээгэгъотыгъэхэм ашыщэу йофтшапIэхэм аIуагъэхъагъэхэр зыфэдизхэр зэргигъешшагь. Ахэр рагъэхъагъэхэм япроцент 70 – 80 фэдиз мэхъух.

КІэлэпIум изекIуакIэ мыйтэрэзэу альытагь

Краснодар дэт кіэлэцыкlu ыгъыпIэу N 74-рэу «Жъоғожый» зыфиорэм мэлылъфэгъум и 30-м хууль-шIагъэу щихъугъэм цыфхэр ыгъэгумэкIыгъэх. Ашфэгъэхьыгъэ видеор соцсетхэм жъоныгъуакIэм и 1-м къарыхъагь.

Къызэригъэльягъорэмкэ, кіэлэпIухэм ашыщ кіэлэцыкlu ехъониээ, егъэзыгъэ хэльэу лъэгонджэмыхъэхкээ пстэуми апашхъэ ригъэтыхъи, чыгум ригъэбэугь. Полицием улпэлкунхэр ригъэхъагъэх. Къызэрэнэфагъэмкэ, ар кіэлэцыкlu ыгъыпIэм ипащэу Эмма Мильнер. Гъесэнгъэмкэ къэлэ дэ-

партаментым ипащэу Алексей Некрасовын кіэлэпIум изекIуакэ мыйтэрэзэу ылъытагь юкыи йофт зэрэрамыгъешшэжьищтыр къыуагь.

Порталэу Юга.ru кіэлэпIухэм ашыщ горэм (ыцэ кырилон ыдаагъэп) къызэрэнэфагъэмкэ, мэлылъфэгъум и 29 — 30-хэм а кіэлэцыкlu сабий сымадже

горэм лъэшэу езэуагь, нэмийкIу зымыльэкъхэрэми ябэнэгъ, куозэ гуущые дысхэр къариуагъэх. Мы мафэхэм апэки а шъэожъыем изекIуакэхэм щынагъо ахэльэу щытыгъ. Ны-тыхэм ашфэгъэхъыгъэу бэрэ макъэ арагъэууг якалэ агъэдэонэу. Ау фырикъуагъэхэм, мэлылъфэгъум и 30-м сабийхэм ашыщ

ашуутхъалэ зэхъум, Эмма Мильнер зыфэлжагъэп. ышIагъээр зэрэмьтэрээри къыгурэо.

Зэпэуцужж йофтшэр бэрэ мы кіэлэцыкlu илажэкэх хуущтагъэх, психологиям зэпымо йофт дишIагь. Зыими ишуагъэ къаклоштагъэп, лъытэнэгын къафишшыгъэп.

Эмма Мильнер ышIагъээм еуцопIэжынышь, следствием екIопIэнэу гъесэнгъэмкэ департаментым къышыралуагь.

Мы ухультэх хэбзэухъумаклохэм йофтшэр зэхафы.

ЗекIоныр

Адыгеим хъакIабэ иIагъ

Ильэс къэс жъоныгъокIэ мазэм иапэрэ мэфиши I окоIофкIэ тиреспубликэ зыщызэгъэсэфынэу къаклохэрэ чыфхэм япчагъэхэй. Адыгеим туризмээрэ зыгъэсэфынIэхэмрэкIэ и Комитет ипащэу Къэлэшъэо Инвер мэфэкI ыкIи зыгъэсэфыгъо мафэхэр къэмисыхъээ нэбгыре мин 40 фэдизмэ тикъушхъэхэм зызэрэцагъэсэфыщтыр къыIогъагь.

Цыифхэм нахь ашогъэшэгъонэу къыхахыхъэрэ йофтхъабзэхэм ашыщ гъетхэ туристическэ спортивнэ зэнэкъою «Интерралли — Белая» зыфиорэр. Мыгъэ я 43-у ар Адыгеим щызэхашэ. Тикъушхъэхэр, типсыкъефхэр, тигъицэгъхэр зыгу рихыхъэрэм пешшорыгъэшшэу хъакIеэшхэр зерсыцхэх унэхэр ащаубытых, маршрутхэу зэрхэгъэшхэр къауагъенфэх. Яунагъохэр ягъусэхэу ё цыиф купеу зэххэхэу къытфаклохэрэри маклэп. Ахэр нахыбэмкэ тиреспубликэ къыпэблэгъэ шьольырхэм къарэкъых, тичигу саутихэмкэ, мэхэмкэ, биосфернэ заповедникымкэ зэрбаир зышхээрэзэрэри нахь чыпIэ чыжъехэм къарыкъыхээ къэкло.

Адыгеим зекIоным зыщегъэшшомбгүйгъэным пае тимэхэм ыкIи тикъушхъэхэм апхырыкъыхэрэ лъэсгъохэм япчагъэ зэрэхэгъэхъогъэн фаер аухыре уахътэх хагъеунэфыкы. Гъозэрыпльэ, Лэгъо-Накъэ итешшо, Хъаджыкъо къушхъэ тIуакIэм, къушхъэтхэу Унэ-Коз, кIэпсэ паркэу «Тетис» якIолIэрэ маршрутхэр нахыбэу тишикIагъэх. Джаш фэдэу аммонитхэр, исп унэхэр зыщыпльэгъущт чыпIэхэр зыгъэсэфаклохэм ашогъэшэгъоных.

КІэпсэ паркыр къяжэ

ПсэунIэу Дахьо пэмычыжьэу къушхъэу Унэ-Коз къышиззIуахыгъэ кIэпсэ паркэу «ТетискIэ» зэджа-гъэхэм ээ къэкIуагъэхэм ягуанэу етIани къагъээжьы. Мыгъэрэ зыгъэсэфыгъо уахътэр къызицысыгъэм ар зыфэдэр хъакIэхэм агу къэдгъэкIыжьы.

Паркым чыгхэм акIэшгъэ кIэпсэ гъогу зэфешхъафхэр щыгъэпсэгъях. Гъогухэр ѿ мэхъух: сабийхэм апае, зэрэунагъоу къаклохэрэм атгээпсэхъягъэр ыкIи спортсменхэм адыхэхыгъэ гъогу анах къини.

КIэпсэ паркым чыгу гектаритф зэльеубыты, аттракционхэр, палаткэхэр, шхапIэр, хъамамэр, кинотеатрэ къыхеубытэх.

Адыгэ Республикаем туризмээрэ зыгъэсэфыпIэхэмрэкIэ и Комитет ипащэу Къэлэшъэо Инвер къызэригъэхэмкэ жъоныгъакIэм къыхэфэрэ зыгъэсэфыгъо мафэхэм Адыгеим турист мин 40 фэдиз къэклонэу ежэштэгъэх. ХъакIэхэр туристскэ-спортивнэ зэнэкъою «Интерралли — Белая» зыфиорэм еплыгъэх, къушхъэу Унэ-Коз ильягъохэм арыкIуагъэх, Теклоныгъэм и Мафэ Мыекъуапэ зэрэцхагъеунэфыкIыгъэх альэгъуугь.

ШАУКЬО Аслангуаш.

ЧЬЫГ КЪЭТІЭМЫГЬОМ ИЛЬЭХЪАН

Къэклыхэрэ лъэпкъхэм ячылапхъэхэр къизэтегъэнэжыгъэнхэм фэгъэзагъэу Іоф зышіэрэ институтэу Н. Вавиловым ыцэ зыхъэу Санкт-Петербург дэтым илофышлэ куп Мыекъопэ ушэтэкло станциеу ВИР-м мы мафэхэм Ѣылагь.

КъэкIуагъэхэм лъэгъун гъэн-
фагъэхэр яIагъэх. Ахэм ашыщ
институтым къыцыхызэIуахъгъэ
лабораториякIэхэм яIофишIэн
Мыекъопэ къутамэм илофишIэхэр
щыгъэхъозэгъэнхэр, къыз-
хагъэкIыре лыкIом шIэнъгъэ

хатэхэм зэрэдэлжээштэгъэхэ шыкIэ-амалхэр щуухьумагъэхэу

зэрштыр. Ар зымыасэ щилэп.
Шлэнгъэлжхэу тикъутамэхэм *lof* ацызышлэхэрэр программахи хэм ахэтгэлжжыхэв, шлэнгъэ материалхэр къихятаа.

гъэутых, къэкы-хэрэм игъэкъоты-гъеу зыщадэла-жъэхэр лабора-ториехэр къызэ-лутэхых. Аш фэдэлабораторием ипащэ сигъусэу-тыкъекъуагь. Адыгейр гъэшлэгъоны къэзышырым эащыш ижъырэ къэ-кыхэрэ лъэпкъ-хэр, анахъеу пхъэшхъэ-мышь-хъэ чьыгхэм ильэ-си 150 — 200 аныбжъеу къызэ-тенагъэу зэритхэр, — elo аш.

Лабораторием
и пашэу Ольга Ан-
тоновам ялофшлэн
зэхьыллагъэр къы-
гъэнэфагъ.

— Къækýхэрээр
зыщыхэ лъэпкъ-
хэр къэгъэнэфэ-
гъэнхэр, цыфхэм
афэдэу хэт ятэр,
хэт янэр — гене-
тическэ анализ
зэршыхэрэм
фэдэу, чыгхэми,
хэтарыкхами

шлэнэгъэ лабораторие 900 фэдиз кыышызэүахыгъ. Ахэм ашыщэу 2-м тиинститут юффшешээ. Мыеекъопэ къутамэр тилабораторие зэрепхыгъэштыр мээ цумпэ льэпкъхэм якыихэгъэшын. Джащ фэдэу картофым, коцым, къэбым, къыцэхэм, къэбэскъэ льэпкъхэм якыихэгъэшын, ягъэнэфэн, якъэтхыхъан джыдэдэм тыпыль, — elo Антоновам.

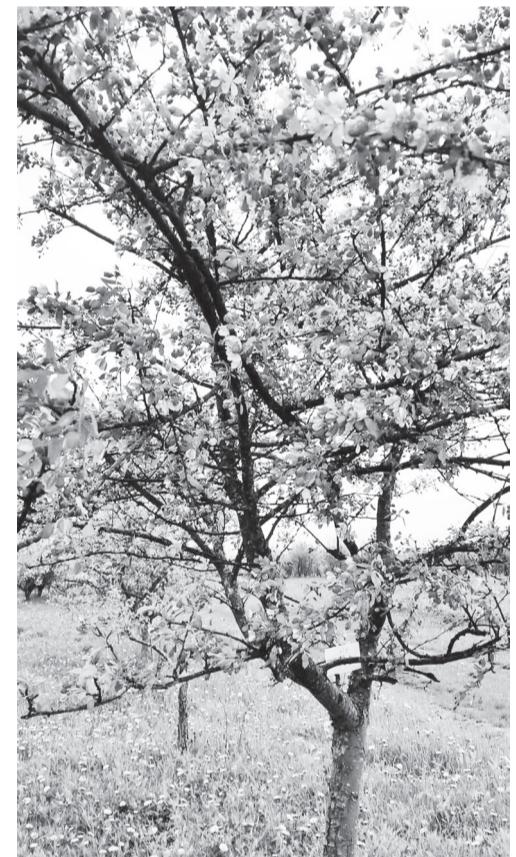
Гупчэм щырялэхэ амалхэм шольцьр күтамэхэри янэцых. Ежхэмий ахэр псынкэу къанэсүн зэрэфаер Мыецьопэ ушэтэкло станцием ишацэу Сапый Юрэ хегъяунэфыкы.

Чъыг къутамэхэр мэшлахъэу къэбырэба-
пъэх.

Учене секретарым зэрэхигъяунэфыкыгээ гэмжтэй, зитхапэхэр агаагынхэу, гербариийн ашынэу юф зыдаштэйгээ пхъэшхъэ-мышь хэе чыгхэм къаахфа-гъэхэм аащыц кавказ мыйэрысэ чыиг лъэпкьири. «Къэгъагье къырихыншта, къыримыхыншта» зыфалоштыгээ мыйэрысэ лъэпкыир чыгын эм пэуцужыншоу нэшанэ хэлъэу къычигээ кыгыгь. Тэркээ ааша фэдэхэр къыхгээшын гъэнхэр ары мэхъянэ зилэр. Къэкыирэ лъэпкыир къызэтегъэнэ гъэним пае, лабораторием амалиц джынрэктэй илэр — итхама пэхэр гъэгүүгъэнхэр, гъэштигъэнхэр ыкким апчым ильхъэгъэнхэр», — elo Ухатовам.

Лышхъэм къытфишыгъэ унашьом диштэу Адыгейр лъэнъыкъо дэгъухэмкэ эзрядгъэштыйм ыуж тит, тильтольыр, тильэпкъ ижыре шэн-хабзэхэу щызэрихъэхэрэй къэтэухъумэх, чыг хатэхэр къэтэгъекъых. Мыеекъуапэ ыцэ къызтекыгъэхэ мыйэрысэ чыигхэм ядэхагъэ зеклохэм ядгъэльэгъунэу, нэйуасэ афэтшынхэу тыфэхъазыр. Проектэу дъэнэфагъэхэм ащищ Мыеекъо-пэ къэлэ паркым е къэлэ пчэгухэм ащищ горэм мыйэрысэ чыиг лъэпкъышуухэр аллее е чыиг хэтэжъые фэдэу щыдгъэтысынхэр, — elo Сапыим.

Чъэпьюгъу мазэм ВИР-м
ыныбжь ильеси 125-рэ зэрэхъу-

икъухэр, шыкіле-амал гъэнэфа-
гъехэр іекілгъехъе гъэнхэр, къе-
тъэмигъехе пхъешхъе-мышхъе
чыгъхэм ялъепкъехэр къэзыгъе-
гъунэштхэ къутамэхэу іеубыты-
пэ ашыгъехэр гъэгъугъэнхэр,
гербарие шыгъэнхэр, станцием
иофишэн зэфэхьысыж фэшы-
гъэнхэр.

Институтым иученэ секретарэй Уолтер Ухатовам сэнэхьятам фэшьыгкъэхэу, сэнаущыгъэ икъүхэр зынкэлэль хэшьыгкъыгъэ юфышэхэм Мыецьопе къутамэм юф зэрэщашаалэрэй игуалэу хинчунчныгъыгъ.

— Джыдээм къэралыгъом шлэнгъиг ѿшетынхэм япхыгъехэу программэ гэвшигъонхэр щиззэхашчэх. Тийнинститут къышызэ-люахыгъэх лабораториенхэр ахэм зэу ашыщых. Къэкшыхэрэм чыгыхэм, хэтэрыкхэм, пхъешхээ-мышьхъяэхэм яльзгык зэфэшьхъяафхэр нахь игъэктогъеу (молекуларнэ шыкшем тетэү) ушетыгъэнхэр джы амалхэу тилэхэм ашыщых. Мыекшопэ станцием илофшэн осэшхо фэтэзгэшьхэрэм ашыщ ижьырэ къэкшыре лъялгыкхэм адьгэ чыг

джащ фэдэу юф адэшшэшьущт. Аш лъэпкэ пэпчь нэшэнэ анахь дэгьюо хэлтхэр къыхигэшьущтых. А нэшанэхэр тэ тызыфэе къэкырэ лъэпкъхэм ахэтльхьашьущтых. Гүшүйэм пае, пхъэшьхъэ-мышхъяэхэр узхэм, чылыэм, хъацлэ-пацлэхэм апэуцужьшьущэхуу пышынхэ пльэкыщ.

пэ мазэм кызызэучьы́ым ос-
хъотым тыхэтэу зытетхыгъагъэ-
хэ чыыгхэр станцием иофы-
шлэхэр шыгушлуу́кхэу джы къэ-
тэмыгъэх.

Пхъэшъхъ-мышъхъэ чъыг
хатэм ильэпкъ зэфэшъхъафхэм
якъэгъэгъэ зэмышъою къы-
рахыгъэхэм нэр агъегушо.
Инчимэе ашиг алашнишо.

рэ рэр хигъеунэфыкыщ. Аш диш-
тэй тофтыхээзэ дахэу рагъухьа-
гъэхэр агъэцэкіешүнхэу афэ-
тэло.

— Гишвотыр зекюным и вэ
котыгъэу зыщеушъомбгъу

ТЭУ Замир.

Апэрэ адыгэ профессиональнэ режиссерэу Ахыджэго Мэджыд Шъалихъэ ыкъор

Ишчушагъэ режиссер

Тильэпкъ театральнэ искуствэ льэпсэ пытэ ышынным, театрэр цыфхэм ягунэс хууным, адигэ пьесэхэр репертуарын пытэу хэуцонхэм итвортческэ куаччэ ильэсийбэрэ хильхъягъ Ахыджэго Мэджыдэ. А театрэм екчурэ лягъом теуцонэу зыхъугъэр 1936-рэ ильэсир ары.

Псэйтыку щыщ калэр Краснодар аши, еджэпэ-интернатын щырагъэджагъ. Художественнэ самодеятельностын орэд къышчиоу, къашьюо, езбырхэм къяджэу чанэу хэтигъ. Аш ыуж мэкүмэш техникумым щеджээ, 1936-рэ ильэсийм Москва театральнэ институтын къикыгъе комиссиюн артист сэнэхъатын фагъесэнхъэ адигэ калэхэмрэ пышашхэхэмрэ къыхахыхих эзхум, режиссерскэм къекчунэу алтыти, еджаплэм Мэджыдэ аштагъ.

Къэлэшхом щеджээ...

Къэралыгъо театральнэ институтэу А. В. Луначарскэм ыцлэх щытым (ГИТИС-м) иадыгэ студиен нэбгырэ 28-рэ хуурэмэ ягъусэу Мэджыдэ къэлэшхом къягъа. Режиссер факультетим ыцыф льэпкъ зэфэшхъафхэр щызэдэжэштгэгъэх, ныбджэгъу зэфэхъуцтгэгъэх. Егууцтгэгъу зеджэнэм. Урысын бзэр шуукалеу зеришлэрэми ишчагъэ къекчыгъ. Ятлонэрэ курсым къышгээжагъеу анах дэгүумэ ашыщ хъугъэ. Мэджыдэ инасын къыхыгъеу ылтытэштгэгъу режиссер цэрийхэй А. Поповын, Н. Горчаковын, В. Сахновскэм зэрэргэджаагъэр.

Адигэ зыгъесаплэм артист Испэлэсэнгъэмкэ икелэгъэджэ-режиссерхуу В. Бронскаям, К. Тупоноговым, О. Тераковам анаэл лъэшэу къытагъэтгэштгэгъ Мэджыдэ, еджаклохэм къарагъэшлэрэм арагъэллыштгэгъ яактерскэ амалхэр зыфдэхэр ышлэнхэм пай.

Аухырэ курсым нэсыгъэхэу Мэджыдэ студиен щигъэуцугъ Еутых Аскэр ильесэу «Лъэххуяэр зэпэтихъых» зыфиорэр, дэгъоуи альтигъ. Лъэшэу игуалештгэгъ спектаклем ильесчункэ К. Я. Тупоноговыр къызэрдэлаагъэр.

1941-рэ ильэсийм игъэмафэ Хэгъэтуу зэошкор къежагъеу еджэнэир къаухыгъеу артист ныбжыкхээр Миекуапэ къэлжыгъэх.

Иофшэнэр зыщаублэштим ехуулэу студиен ихудожествен-на пашчэу К. Я. Тупоноговыр театрэм къакчун, институтын къышагъэхъазырыгъ спектакли-плыр къизэрагъэлэгъоштхэм

фытегъэпсихъэгъэнхэм юф дишагъ. М. Ахыджагор ильесэу спектаклехэм ящикигъэштхэм щыгынхэр, сценографиер зэраагъэуцугъех, сценическе юфшагъэхэр укъуагъе мыхъунхэм лъэшэу анаэ тетигъ. А спектаклехэм ащищыгъ Мэджыдэ ыгъэуцугъеу «Пышхэххэр зэпэтихъых» зыфиорэр.

Спектаклехэр репертуарын хагъеуцохи къагъэлъягъохуу аублагъ, ау мээз заулэ нахь темышагъеу артист калэхэр зэкэ, яхудожественнэ пашчэу К. Тупоноговри зэрахэтуу, заам къягъа. Мэджыдэ ильесчуньгъе изытэлъягъэкэ къэнагъ, къалэр къыбгынагъ. 1942-рэ ильэсийм шышхъеу мазэм пыир Миекуапэ къесы зэхуму театрэм ильесчуньгъе.

Мэджыдэ иапэрэ спектаклехэр

1943-рэ ильэсийм хэкур шхъафит ашыкъыгъеу театрэм иофшэн жъоныгъуакэм ригъэжэштгэжы, М. Ахыджагор режиссерэрэу агъенафэ. Адигэ театрэр аугъоижынин юфыр тетигъэп. Джыри заор къоштыгъэ, театрэм зэкчыгъэхэ калэхэр зээ машом хэтигъэх. Нэбгырэ пчыагъэ яхудожественнэ пашчэу К. Тупоногови зэрахэтуу хэклидагъ.

Театрэм (урыс труппэм) юфшэнэр ригъэжэштгэгъеу партием ихку комитет иунашхокэ концертмэ якъетын пылышт купыр театрэм щызэхашэ. Аш ишшэрильыгъ театральнэ-концертнэ программхэр хэкум илэжаклохэм къарагъэлэгъонхэу. Секцием хэтигъэх артисткэхэу Пармакова Айшэт, Т. Серафимовар, Лызыбу Софэ, Къэнджал Айшэт, Емтыль Нэфсэт, Хъаткъо Зур. Мыхэм къагъэлъягъоштгэгъ Л. Шейнин ильесэу «Чрезвычайный закон» зыфиорэр щыщ пычигъюу Ахыджэго Мэджыдэ ыгъэуцугъэр Натхъо Долэтхъан. Аш ильесэу «Айтэч ыпхъу» зыфиору ежь ыгъэуцугъэри къагъэлъягъоштгэгъ. Концерт программэм хэтигъэх Тууцжы Цыгъо, Еутых Аскэр, нэмыххээр атхыгъэмэ ашыщхэр. Ахэр дэгъоу сценэм къызэрэ-

щалоштхэм тегъэпсихъагъэхэу режиссерым юфышко адишэштгэштгэх. Агъэхъазырыгъэр къагъэлъягъонхэу районым зыклохэ-кэ гүсэ афэхъуцтгэштгэх. Клэрэшт Тембот ильесэу «Пышхэшэмрэ къэгъагъэхэмрэ» зыфиору зыедзыгъо хуурэр Мэджыдэ ыгъэуцунхэу ригъэжэгъэштгэгъ, ау игъо ифагъэп, секциир зэфашыгъыгъи-мыйтуу имыкхумрэ адигагзэклэхэм юф зышлэн артист калэхэр зэрэштгэхэмрэ къахэклэх.

Урыс театрэм Ахыджагом апэу щигъэуцугъэх спектаклехэр «После маневров» (Ю. Кадаш), «Платон Кречет» (А. Корнейчук), «Чрезвычайный закон» (Л. Шейнин), «Чудеса пренебрежения» (Лопе де Вега). Ахэм къаклэлтыкъуагъэх К. Симоновым ильесчуньгъе «Жди меня», «Русские люди», классикэм щыщхэм «Без вины виноватые» (А. Островский), «Коварство и любовь» (Ф. Шиллер), нэмыххээр.

А лъэхъаным ильэс зэкчыгъохэм Миекъопэ театрэм режиссер шхъафит илагъэх Г. Радовыр, Л. Ермиловыр, В. Смирновыр. Мыхэр опытышхэм зилэхээжыгъэр маклэп. Адигэ театрэр зэхэшэхъыгъээн зэрэфаем гъэлжигъи-артист ныбжыкхэхэр егъэдэгъэхъэнхэм пае ГИТИС-м студие щызэхэштгэгъенным пылышт. А юфыгъохэмкэ аш ишчагъеу къэлжагъэр нафэ.

Мэджыдэ ежь ыгъэуцунхэу зыфэе пьесэхэрэ репертуарын

хагъахэштгэх. Аш фэдагъэх спектаклехэр «Русские люди» (К. Симонов), «Чужой ребенок» (В. Шваркин), «Коварство и любовь» (Ф. Шиллер), нэмыххээр.

Зэгорэм Ахыджагом сэмэр-къеоу къытфилэхъыгъагъ юф зыдыштгэштгэхэе режиссер шхъа-лэхэм ашыщ къыригъохъагъэр. Кье-упчыгъ: «Хэта режиссурэмкэ ГИТИС-м ущэгъэджаагъэхэр?» — илэхъагъу. Альэкчыацхэхэр зыреохэм, «Ашыгъум мы театрэм сэсиоф чэлжыгъэп» ытуагъ. «Адэ чэлжыгъыгъа?» — тэупчыгъ Мэджыдэ. Къызэриуагъэмкэ, театрэ горэм рагъэблэгъягъэти ригъэжэгъэ спектаклэр зэгъэуцухэм илкъыжыгъагъ.

Пашчэу зыщтим

Ахыджэго Мэджыдэ 1954-рэ ильэсийм театрэм ирежиссер шхъафит агъенафэ. Аш ыгъэрэ ильесиц-плым искустввхэмкэхэу гъэлжигъи-артист ныбжыкхэхэр егъэдэгъэхъэнхэм пае ГИТИС-м студие щызэхэштгэгъенным пылышт. А юфыгъохэмкэ аш ишчагъеу къэлжагъэр нафэ.

Театрэм итвортческэ гъох хээтийгъэх спектаклехэр Ахыджагом ыгъэуцугъэмэ ашыщхэр.

«Мария Стюарт» (Ф. Шиллер), «Анна Каренина» (Л. Толстой), «Краж» (Д. Лондон), «Память сердца» (А. Корнейчук), «В поисках радости» (В. Розов), «Обыкновенный человек» (Л. Леонов), «Вдова» (А. Кожемякин).

Адигэ спектаклэ театрэм исценэ урысызбээкэ къытхэхэ шоигъоу тхакломэ залуигъакэмэ адэгүүшигъ, илпэлэгъ зэрафэхъуцтыр Мэджыдэ арилуу пчагъэрэ къыхэхъыгъягъ режиссер шхъафит зашым. Аузэ зы пьесэ къылэхъагъ. Ар Джагъупэ Джамболэт идрамэу «Возмездие» («Лъышэжь») зыфиорэр ары. Сценэм нахь къызэреклүштим елъытгэгъеу нэбгыртумэ юф дашлэжьи, Мэджыдэ ыгъэуцугъ, театрэм испектаклэ анах дэгъуухэм ясатырэ хэуцуагъ. Ильэс зытту тешчагъеу Лъэустэн Юсиф ильесэу «Ожъубанэкъо Асхад» театрэм къылэхъагъыкы бэ темышлэу Лотковым ыгъэуцугъ. Мы спектаклехэр ильэс заулэрэ къагъэлъягъа-хъэхъ.

Мэджыдэ ирежиссерскэ творчествэ хэушхъафыгъыгъэ чыпэлэхъыгъи-шызыуубытгэгъэр Н. Погодиным ильесэу «Кремлевские куранты» зыфиору 1956-рэ ильэсийм ыгъэуцугъэр ары. А лъэхъаным гу тепшыхъафит Ленинскимэ Сталинымэ яобразхэр зытту спектаклэ бгээуцунд режиссерскэ Испэлэсэнгъэшхом къытфуу лыгыгъи пхэлжын фээгъ. Мэджыдэ тури хэлжигъ, спектаклэ шхъа-пэ ыгъэуцун ылъэхъыгъ. Михаил Лотковым Ленинским ироль, ежь Мэджыдэ Сталиным, Шхъаклымыдэ Нурыет Крупскаям ярольхэр рэзэнгъэшхо хэбгүятэу къашыгъэх.

Режиссерым ильэсийбэрэ юф зыдыштгэхэе артист Испэлэсэнгъэр архынгъэхъагъэр зэльтытгэгъеу щытыгъэр. Ахэр: РСФСР-м изаслуженна артисткэху Н. Шхъаклымыдэр, Ю. Ахыджагор (Мэджыдэ ишхъэгъусагъ), А. Гаринир, С. Галуза, Н. Шамраевыр, В. Андрейко, УССР-м изаслуженна артисткэу А. Курасовар, артистхэу П. Василенкэр, И. Хох, А. Дорошенкэр, Г. Марковыр, В. Савченкэр, А. Лукичевыр, нэмыххээр.

Адигэхэр Урысыем зыгохъа-хъэхъ ильэс 400 зэрэхъуцум

Самбо

Тибэнаклохэм тагъэгушо

Я XIX-рэ Дунээ зэлукэгъо «Текноныгъ» зыфиорэр самбэмкэ Санкт-Петербург щыктуагь.

Хэгъэгү зээшихом Текноныгъэр тидзэклхэм кызышидахыгъэр ильэс 74-рэ зэрэхъугъэм зэнэкъокъур фэгъэхьыгъагь.

Белоруссием, Израиль, Урысыем ишьольтырхэм къарыкыгъэх бэнаклохэр С.-Петербург щыззэлукагьэх. Алырэгтум нэбгыре 287-рэ щыззэнэкъокъугь. Зэхэцаклохэм шэнышу зэрафехьугъэу, къэл Лыхъужым епхыгъэх чыпэлэхэр, Пискаревскэ къэхэлэшхор зэрагэлэхьугъэх, «Нир — Хэгъэгу» зыфиорэр саугьетым ыпашхъэ къэгъагъэхэр кээральхагъэх.

Урысыем и Кыблэ ихэшыпыкыгъэ командэ хэтхэу тибэнаклохэр зэлукэгъухэм ахэлжъагъэх, — кытиуягь Адыгэ

Республикэм самбэмкэ иеджаплэ ишацзу, спортымкэ дунээ класс зиэ мастерэу Делэкъо Адамэ. — Гъомлэшк Анзор, Тыгъужь Тлахырэ, Самир Архиповыр, Кобл Рэмээн ялэлэсэнэгъэ къагэлэгъуагь, командэм ящэнэрэ чыпэлэхэр кыдиыхыгь.

Тиспортсменхэм, ахэр зыгъэсэхэр тренерхэу А. Гъомлэшким, А. Хабэхъум, Д. Хакурынэм, Е. Демченкэм, Р. Джарымэхъом тафгушо. Адыгэим испортсменхэм республиким ибыракъ зэнэкъокъум щагъэбэтагь, нэпэепль сурэтхэр атырахыгъэх.

Сурэтэйм итхэр: зэнэкъокъум хэлэжъагъэхэр.

Дзюдо

Футбол

Къэлэпчъэлутым шоклыгъэхэп

«Зэкъошиныгъ» Мыекъуапэ — «Спартак» Налицк — 0:2.

Жъоныгъуакэм и 11-м Адыгэ республике стадионом щыззедешагъэх.

Зезыщагъэхэр: А. Чистяков — Азов, Д. Степанищев, Д. Мезенцев — тюри Воронеж.

«Зэкъошиныгъ»: Ковалев, Кирьян, Бровчук (Катаев, 46), Кадимов, Черов (Юрченко, 83), Къонэ (Шхъэлахъо, 87),

Ещенко, Ахмедханов, Хагъур, Іашэ (Делэкъу, 46), Крылов (Мамонов, 70).

Къэлапчъэм Игугаор дээзыдзагъэхэр: Мэшыкъу — 5 (пенальти), Хачыр — 83.

Ошхыр къещхыээ зэлукэгъур ыпэктэ къызэлтым, тиешлакомэ ашыц ошлэдэмышиэу Игугаор ылэ тэфагь. Судьям ыгъеунэфигь пе нальтир. Мэшыкъо Ислыам къэлапчъэм Игугаор дидзагь — 0:1. «Зэкъошиныгъэр» пчагъэх ымыгъэрэзэу бэрэ ыпэктэ лыкъуатэштыгь. Ризван Ахмедхановыр, Къонэ Амир, Іашэ Анзор, нэмыкхэм «Спартакым» иухумаклохэр агэгумэкынштигъэх, ау хагъэх Игугаор радзэн альэкъыгъэп.

Зэлукэгъум иятонэрэ едэвтэ «Зэкъошиныгъэм» итренер шхъялэу Ешигго Сэфэрбий ишлээко заулэ зэблихъугь, тикомандэ нахь шхъумагьбуу ишлээ ыублагь. Делэкъо Аскэр гъогогуитло къэлапчъэм шхъэкэл дэуагь, ау цыхъэшлэгъо ишлээрэ къэлэпчъэлутэу Шэуджэн Борисэ шокъын ыльзэгъэп.

Я 9-рэ таекъиньм судьям ятлонэрэ тиешлаклоу Хагъур Руслан фиғъэпти, зэлукланэм риғъэкъыгь. «Спартакым» хэтэу

Мэшыкъо Ислыам шапхъэхэр зэриукъохэрэм къыхэкэлэ судьям ыгъэпшынагь, я 22-рэ таекъиньм ишлэлэн риғъэкъыгь.

Ахэр къыхэлэгъэшми, ешлаклохэр бэрэ дысэу зеклуагъэхэу тлэйтэрэп. Зэлукэгъур къэхум зыщыфекъор эхтэйм «Зэкъошиныгъэм» иухумаклохэрэ алэктэ илъыцтыгъэх. Ишлэлэн игупчэ изакъоу итагъэ А. Хачырым Игугаор къызыратым, тиухумаклохэр пэччыжьагъэх. Хачырым тиукъэлэпчъэлутэу Р. Ковалевым благьэу къекли, хагъэх Игугаор ридзагь. «Зэкъошиныгъэр» гуялэх хэтэу ыпэктэ илъыцтыгъэх, ау а мафэм дэгьюо ишлэгъэ. Б. Шэуджэн тиешлаклохэр шокъыгъэхэп.

Пресс-зэлукээр

«Зэкъошиныгъэм» итренер шхъялэу Ешигго Сэфэрбий къыхъэштигь ишлаклохэр пшъерыльэу афишигъэр икъоу зэрэмыгъэцэлгэгъэр.

«Спартакым» итренер шхъялэу Сергей Трубицыным къытуагь ильэс 18 — 20 зынбыжь клалэхэр командэм зэрэштагъэхэр. Апэрэ купым хэхъанхэу загъэхъазырэп, республикэм ифутбол зыкье гъэлэтигъэнэх ылъых, ашкэ пашэхэр Ишлэгъу къафэхъу.

Я 27-рэ зэлукэгъэхэр

«Мэшыкъу» — «Урожай» — 1:2, «Спартак» Вл — «Краснодар-3» — 1:1, «Динамо» — «Волгарь» — 1:0. Тыгъуасэ «Чайкэр» «Черноморец» Новороссийск Ишлэгъэр.

Чыпэхэр

1. «Урожай» — 60
2. «Чайка» — 58
3. «Волгарь» — 52
4. «Черноморец» — 43
5. «Зэкъошиныгъ» — 39
6. «Спартак» Нч — 36
7. «Легион» — 37

8. «Биолог» — 34

9. «Динамо» — 30

10. «Спартак» Вл — 30

11. «Мэшыкъу» — 28

12. «Краснодар-3» — 25

13. СКА — 21

14. «Ангушт» — 15

15. «Академия» — 9.

Я 28-рэ ешлэгъэхэр

18.05

«Ангушт» — «Чайка»

«Биолог» — СКА

«Волгарь» — «Мэшыкъу»

«Краснодар-3» — «Легион»

«Спартак» Нч — «Динамо»

«Урожай» — «Спартак» Вл

«Черноморец» — «Зэкъошиныгъ».

Хэутынам узцы-кэлхэнэу щыт уахътэр

Сыхъатыр 18.00

Зыщыкэлхэгъэх уахътэр

Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъялээр

Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъялээм игуадзэр

Мэшлээко С. А.

Пшъэдэлкыж зыхырэ секретарыр

Хурмэ Х. Х.

Зэхэзыщагъэр
ыкы кыдэзы-
гъэкырэр:
Адыгэ Республикэм
льэпкэ Иофхэмкэ,
Иэкыб къэралхэм ашы-
псурэ тильэпкэ-
гъухэм адьярэз эзхы-
ныгъэхэмкэ ыкы
къебар жыгъэх
иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шиэр:
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кіэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэхэм 5-м
емыхъухэрэ ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлхээ, шрифтыр
12-м нахь цыкунэу
щытэп. Мы шахъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэкегъэлжыхъ.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщыушихъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Иофхэмкэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкы зэлъы-
гъэсэлж амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэ гъэлоры-
шапл, зэраушыхъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыуахытырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкэлэмкэ
пчагъэр
4300
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 875

Хэутынам узцы-
кэлхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр 18.00
Зыщыкэлхэгъэх
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Нэклубгъор
зыгъэхъазырьгъэр
ЕМТЫЛН Нурбий.